

Motion till riksdagen 2021/22:2526

av Adam Marttinen m.fl. (SD)

Terrorism

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt regelverk och tillsyn gällande bidrag till ideella föreningar och trossamfund och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda utländsk finansiering av trossamfund och andra organisationer och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa det offentliga samhällets legitimering av och anpassning till den islamistiska ideologin och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förbud mot heltäckande klädsel på offentlig plats och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förbud mot att bära slöja i förskolor och grundskolor och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förbud mot böneutrop och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell handlingsplan kring radikaliserings och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökat stöd till närstående och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrat utbildningsstöd för myndighetspersonal och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om registrering av att en person sympatiserar med en terrororganisation och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rapporteringsplikt och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förbud mot propaganda för terrorism och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbud mot rättfärdigande av terrorhandlingar och tillkännager detta för regeringen.

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samröre med terrororganisation och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om deltagande i terrororganisation och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för terroristbrott och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återkallande av medborgarskap vid terroristbrott och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om omhändertagande av resenärer från terrorkontrollerade områden och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Säkerhetspolisen direkttillgång till Migrationsverkets asylsystem och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fördjupad samverkan inom Norden och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gränskontroller och Schengensamarbetet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraterna var tidigt ute och varnade för riskerna som öppna gränser, mångkulturalism och ett underfinansierat rättsväsende medför gällande framväxten av extremism och terrorism. Det var först när Sverige redan hade drabbats som de andra partierna vaknade. Trots detta uppvaknande är Sverige inte mindre utsatt idag. När IS besegrades internationellt flyttades kampen till vår bakgård. På grund av tidigare regeringars bristande insikt, och vilja att agera, finns i Sverige hundratals terrorister med praktisk erfarenhet av terror i IS och tusentals därutöver som delar deras åsikter.

Nu krävs det, mer än någonsin, att vi ligger steget före och driver igenom politik som bekämpar den destruktiva utvecklingen, att vi inte bara förbereder oss för terrordåd utan förekommer dem. För att nå dit krävs utökade resurser till rättsväsendet för att stärka arbetet med att upptäcka, utreda och bestraffa terrorbrott, det behövs utökade verktyg för de brottsbekämpande myndigheterna, men framför allt krävs det att politikerna anpassar sig efter hur verkligheten ser ut – inte hur de önskar att den skulle se ut.

Förebyggande åtgärder

Skärpt regelverk och tillsyn gällande bidrag till ideella föreningar och trossamfund

Terrorism och extremism är i grunden ideologiskt motiverade varpå det behövs ett regelverk som i ett tidigt skede upptäcker och motverkar framväxten av de extrema ytterkanterna gällande politik eller religion. Alltför ofta uppmärksammas det att ideella föreningar eller trossamfund bjuder in predikanter som sprider antisemitiska eller antidemokratiska budskap, eller förhärsligar islamistisk extremism.

Den svenska staten ska aldrig finansiera framväxten av eller underlätta och befrämja våldsbejakande extremism och antidemokratiska värderingar. Vi kräver ett skärpt regelverk och tillsyn gällande bidrag till ideella föreningar och trossamfund.

Förbjud utländsk finansiering av trossamfund och andra organisationer

Islamism och extremism frodas i olika trossamfund och organisationer där den offentliga insynen brister och radikaliserande element tillåts verka och i vissa fall framhävs. Utländska aktörer har ett intresse av att påverka andra samhällen genom dessa organisationer och tillåter dessa organisationer medel och möjlighet att driva denna utveckling. I syfte att hindra denna utveckling bör Sverige, i likhet med Danmark och Österrike, utreda hur utländsk finansiering av sådana organisationer kan förbjudas. Utredningen bör ta ställning till både omfattningen av förbudet och huruvida samtliga aktörer bör förbjudas sådan finansiering eller om undantag kan göras för exempelvis medlemsstater i EU eller andra demokratiska stater.

Stoppa det offentliga samhällets legitimering av och anpassning till den islamistiska ideologin

Den största segregationen i Sverige är den kulturella. Det går inte att bortse från att det har kommit många människor hit från andra länder som uppskattar vår välutvecklade välfärd och vårt starka sociala skydds nät – människor som i vissa fall inte alls tycker om svenska värderingar som jämställdhet eller individens frihet. I den kulturella segregationen har extremismen blomstrat, och med den har det uppkommit nya krav på särbehandling. I stället för tydliga riktlinjer för vad som bör tolereras har det mesta accepterats i mångkulturalismens namn.

Tydlighet är viktigt. Därför vill Sverigedemokraterna förbjuda könssegregerade verksamheter, skattefinansierad omskärelse av barn samt servering av kött från djur som slaktats utan bedövning. Detta ska aldrig förekomma inom offentligt finansierade verksamheter.

Förbud mot heltäckande slöja

Det är av yttersta vikt att försvara våra demokratiska, kulturella och sekulära värderingar och förhindra att människor leds in i extremism. I ett antal europeiska länder, däribland Danmark, Belgien, Frankrike, Lettland och Österrike, råder förbud mot att bära ansiktstäckande plagg. Vi ser ingen anledning att tillåta denna extremistiska och kvinnoförtryckande symbol och föreslår därför att heltäckande slöja ska vara förbjudet på allmän plats.

Förbud mot slöja i skolor

Det har tidigare uppmärksamats att föräldrar i allt större utsträckning vill att deras minderåriga barn ska bära slöja. I en granskning som Göteborgs-Posten genomförde svarade 27 av 40 förskolor att de kunde tänka sig att kontrollera, tillrättavisa eller tvinga barn att bära slöja.

De barn som växer upp i utanförskapsmiljöer har sämre förutsättningar att lyckas i det svenska samhället. Segregation och utanförskap skapar en grogrund för islamism och extremism att växa fram. Skolan blir en viktig plats för de barn som växer upp i utanförskapsområden. Här kan de komma i kontakt med det svenska samhället och bekanta sig med majoritetssamhällets normer och regler. För- och grundskolan ska verka för att bryta segregation och vara en plats där barn i särskilt utsatta områden får möjlighet att bekanta sig med det svenska samhället. Den får aldrig bidra till att

upprätthålla segregerande och hedersrelaterade strukturer, eller tvingande normer från avlägsna kulturer. Därför bör man inte tillåta slöja på barn i för- och grundskolan.

Förbud mot böneutrop

Kyrkan och kristendomen har under närmare tusen år haft stor betydelse för den svenska kulturen. Att förneka kyrkan och dess historiska betydelse för Sverige är att förneka en stor del av vår kultur. Kyrkan och kristendomen har en särställning av denna anledning.

Det muslimska böneutropet har inte samma ställning vare sig historiskt eller kulturellt utan är ett relativt nytt fenomen i Sverige. En utbredd uppfattning är att påtvingad religiös propaganda på ett språk man inte förstår är ett otrevligt och störande inslag i stadsbilden. Debatten om religionsfriheten är sällan så detaljerad att den begrundar skillnaden mellan positiva och negativa rättigheter. Om denna skillnad hade tagits i beaktande torde det stå klart att böneutrop inte omfattas av religionsfriheten och att förbud går att genomföra med nu gällande fri- och rättigheter. Eftersom religionsfriheten inte hindrar ett förbud, och behovet av ett sådant är betydande, bör böneutrop förbjudas och tillstånd för detta ska inte beviljas. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Nationell handlingsplan kring radikaliserings

Kriminalvården har vid ett flertal tillfällen fått i uppdrag att utveckla sitt arbete för att motverka och förebygga radikaliserings och våldsbejakande extremism. Detta är positivt, men det måste finnas en enhetlig plan som även inkluderar hur kommunala, regionala och andra statliga enheter ska agera kring radikaliserings.

Sverigedemokraterna anser därför att det ska utformas och införas en nationell handlingsplan för arbetet med att upptäcka och motverka radikaliserings så att vi kan säkerställa att hela Sverige har en fullgod beredskap och en tydlig ansvarsfördelning när en person som uppvisar tecken på radikaliserings uppmärksammas.

Utökat stöd till närstående

Utöver en nationell handlingsplan krävs det tydlig information om hur exempelvis föräldrar, vänner och bekanta ska agera, och vilket stöd de kan förväntas få, när en person i deras umgängeskrets är på väg att dras in i nätverk präglade av våldsbejakande extremism.

Sverigedemokraterna anser att det ska finnas en instans att vända sig till när man vill rapportera in ett ärende rörande extremism. Denna instans ska samordna myndigheter som på något sätt ansvarar för att motverka radikaliserings och återkoppla till berörd person. Vidare bör lämplig myndighet ta fram lättläst information om hur man som närstående ska agera när man uppmärksammar extremism.

Förbättrat utbildningsstöd till myndighetspersonal

Samtidigt som problemet med radikaliserings har ökat kraftigt har vi kunnat se en brist i kompetens avseende myndighetspersonalens förmåga att upptäcka radikaliserings. Att tidigt se tecken på radikaliserings och sätta in åtgärder och behandling motverkar ytterligare radikaliserings och hindrar tillväxten för sådana grupper.

Sverigedemokraterna vill därför se ett förbättrat utbildningsstöd till den myndighetspersonal som kan komma i kontakt med personer som uppvisar tecken på radikalisering.

Registrering av att en person sympatiserar med en terrororganisation

Säkerhetspolisen har visat intresse av att tillåtas registrera individer som sympatiserar med terrororganisationer. Polisdatalagen ger brottsbekämpande myndigheter verktyg att arbeta med brottsbekämpning när det gäller behandling av vissa personuppgifter i underrättelsesyfte. Enligt Säkerhetspolisen kan det finnas en koppling mellan personer som kan begå terrorrelaterade brott och de som redan har IS-sympatier.

Reglerna som omgärdar registrering av att en person sympatiserar med en terrororganisation är dock osäkra, då det enligt 6 kap. 1 § krävs att sådana uppgifter behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslighet som innefattar, i detta fall, terrorbrott. Problematiken härstammar i huvudsak sådana uppgifter alltid kan anses göra det, varför sådana registers laglighet är tveksam. Det borde således klargöras att register över personer som sympatiserar med terrororganisationer bör kunna föras, i syfte att ge Säkerhetspolisen fullgoda underlag för sin verksamhet.

Rapporteringsplikt

Sverige står ut jämfört med övriga Europa när det kommer till människor som har rest, eller planerat att resa, för att ansluta sig till en terroristorganisation. Medan resan och förberedelse till resan är straffbelagt saknas det ett verktyg för dem som befinner sig i riskzonen men där gärningen inte är tillräckligt långt gånget för att det ska kunna bedömas som förberedelse till terrorresa. Möjligheten att i likhet med Tyskland införa löpande rapporteringsplikt till polisen för personer som på sannolika skäl kan misstänkas planera en terrorresa bör utredas.

Brottsbekämpning

Förbud mot propaganda för terrorism

Propaganda för terrorism sprids i dag i sociala medier, i religiösa församlingar och i många andra sammanhang. Medan det är förbjudet att uppmana till terroristbrott enligt lagen om straff för offentlig uppmaning menar Sverigedemokraterna att det finns skäl att utreda hur man på ett mer omfattande plan kan förhindra propaganda för terrorism eller terroristorganisationer. Det gäller exempelvis sådana fall där gärningsmannen inte uppmanar direkt till sådan brottslighet men ändå propagerar för deltagande i organisationer som kan bedömas utgöra terrororganisationer.

Förbud mot rättfärdigande av terrorhandlingar

Medan ett förbud mot propaganda för terrorism på ett bredare sätt kan straffa dem som uppmanar och uppmuntrar till terrorism anser Sverigedemokraterna att vi även behöver titta närmare på dem som rättfärdigar terrorhandlingar. Frankrike har exempelvis en sådan lagstiftning. Den nyttjades i samband med det senaste terrordådet för att gripa en politiker för det vänsterradikala partiet La France Insoumise som uttalade stöd för mordet på en fransk polis. Ett liknande lagförslag i Sverige är ett välbehövt komplement till nuvarande lagstiftning för att förhindra att terrorism normaliseras ytterligare.

Samröre med terrororganisation

Regeringen föreslog i prop. 2019/20:36 en ny straffbestämmelse som omfattar vissa former av samröre med terroristorganisation om gärningen är ägnad att främja, stärka eller understödja denna. Det finns anledning att beröra ett par aspekter av förslaget, oaktat att en kriminalisering är både nödvändig och önskvärd. Flertalet remissinstanser har berört problematiken gällande definitionen av terroristorganisation. Även om regeringen redogör för detta finns det anledning att notera gränsdragningen när en sammanslutning anses ha en politisk och en militär gren. Det bör anses önskvärt att närmare konkretisera hur pass skild verksamheten bör vara för att detta ska anses tillämpligt. Det finns anledning att anse att beaktandet av samtliga omständigheter är nödvändigt, medan vägledningen i vilka omständigheter som bör beaktas får anses otillräcklig.

Det finns även andra former av samröre med och stöd till terroristorganisationer som bör anses straffvärda än de som anförs i propositionen. Där ingår att exempelvis försörja terrorister eller terroristorganisationer med mat och underhåll av materiel. Vidare bör bestämmelsen omfatta att förse en terroristorganisation med information som är menad att understödja organisationens verksamhet i den mån informationen delas på ett sådant vis som är ägnat att främja, stärka eller understödja terroristorganisationen. Även sådana handlingar möjliggör terroristorganisationers fortlevnad och bör anses klandervärda nog för att omfattas av straffansvar.

När det gäller vilka handlingar som ska anses straffbara under en straffbestämmelse om samröre finns det anledning att notera den grundlagsstadgade problematik Lagrådet anför även i denna del. Givet utredningen om revidering av föreningsfriheten bör propositionen, som berör lagstadgande av förbud mot deltagande i terroristorganisation, även omfatta de typer av samröre med terroristorganisation som inte kunde genomföras eller avstyrktes när förbudet mot samröre med terroristorganisation infördes.

Deltagande i terroristorganisation

Proposition 2019/20:36 saknade en nödvändig kriminalisering av deltagande i terroristorganisation. Ett medlemskap eller deltagande i en organisation av detta slag bör anses klart falla inom det straffvärda området. Det bör dock, med anledning av vad Lagrådet yttrat vid den tidigare lagrådsremissen för att säkerställa tillämpligheten av en sådan bestämmelse, ske en grundlagsändring i syfte att säkerställa detta. Den beredning som regeringen genomfört bör anses både saktfärdig och undermålig. Även efter propositionen hänvisade regeringen till att åter föra en dialog om en sådan grundlagsändring med grund i den tidigare terrorismöverenskommelsen. Ytterligare tid gick innan regeringen tillsatte en utredning, vilken nu har redovisats (SOU 2021:15). Utredningen föreslår en revidering i regeringsformen som möjliggör ett förbud mot deltagande i terroristorganisation. Givet att frågan berör grundlagsändring krävs två likalydande beslut med mellanliggande val. Regeringens senfärdighet kan inte tillåtas innebära att det första beslutet om detta tas efter nästa val av nästa regering. Riksdagen bör därför snarast genom ett tillkännagivande ålägga regeringen att lägga fram en proposition om genomförande av utredningens förslag under riksmötet 2021/22.

Skärpta straff för terroristbrott

Idag motsvarar inte straffskalorna för vissa terrorbrott graden av klander sådana gärningar innebär. Detta gäller exempelvis rubriceringarna om utbildning för terrorist-

brott, finansiering av terroristbrott och resor i terrorismsyfte. En övergripande revidering bör således ske med utgångspunkt att straffskalorna för samtliga terrorbrott ska ses över och skärpas. Sådana terroristbrott av normalgraden bör i normalfallet motsvara fängelse i minst fyra år och om brottet är grovt fängelse i minst 8 år. För brott som är grova bör livstids fängelse finnas i straffskalan. Att medvetet medverka till terrorism är både att stödja extremism och att möjliggöra terrordåd. Sådana gärningars allvar måste motsvaras av straff som tillgodoser det allvaret.

Återkallande av medborgarskap vid terroristbrott

Sverigedemokraterna har tidigare föreslagit att den som döms för terroristbrott och har dubbelt medborgarskap ska få sitt svenska medborgarskap indraget. Vi vidhåller den inställningen och vill att riksdagen ger detta till känna för regeringen som ska återkomma med ett sådant lagförslag. Vi vill utreda möjligheten att dra in medborgarskapet även om det gör en person statslös. Detta bör utredas och inkluderas i ett sådant lagförslag.

Omhändertagande av resenärer från terrorkontrollerade områden

Genom att häkta samtliga som återvänder från terrorkontrollerade områden kan polisen ges tid att utreda om de har begått brott eller om de har planerat att begå brott. När det gäller rikets säkerhet bör polisen ha goda möjligheter att förhindra framtida dåd, även i tider då det råder personal- eller resursbrist.

Regeringen bör återkomma med ett lagförslag som syftar till att alla som åker till terroristkontrollerade områden, eller kan misstänkas ha något med terrorgrupper att göra, systematiskt häktas och utreds så snart de återvänder.

Säkerhetspolisens direkttillgång till Migrationsverkets asylsystem

Säkerhetspolisen har önskat direkttillgång till Migrationsverkets asylsystem. Anledningen till önskemålet är att Säkerhetspolisen i godtagbar tid ska hinna utreda den kraftigt ökade mängden fall av säkerhetshot. Säkerhetspolisen ansökte redan i december 2015 om en sådan direkttillgång, varefter Datainspektionen yttrade sig och anförde tveksamheter om så var tillåtet eller ej. Riksdagen har i tillkännagivande (bet. 2019/20:JuU32) anfört att en översyn av sekretesslagstiftningen ska ske till del i syfte att säkerställa att Säkerhetspolisen får sådan tillgång, samt till del att övergripande öka möjligheterna till informationsutbyte mellan myndigheter i syfte att förhindra och förebygga brott. Det är angeläget att en sådan utredning snarast genomförs och förslag som motsvarar vad riksdagen tillkännagivit genomförs.

Internationella insatser

Fördjupad samverkan inom Norden

Extremism, radikalisering och terrorism är inte ett lokalt fenomen. Detta har vi sett inte minst i samband med att IS-terrorister från hela Europa rest till Syrien och Irak för att mörda och våldta.

Ett ökat utbyte av lärdomar bör därför stödjas. Detta kan ske genom att inrätta en årligt återkommande nordisk konferens kring motverkande av våldsbejakande extre-

mism. En sådan konferens kommer att leda till en bättre terrorberedskap i såväl Sverige som våra grannländer, vilket med tanke på en alltjämt fri rörlighet gynnar oss alla.

Gränskontroller och Schengensamarbetet

Den fria rörligheten i EU har varit problematisk för arbetet mot terror. Terrormisstänkta och personer dömda för terrorbrott har kunnat resa mellan länderna utan betydande kontroll. Samtidigt har arbetet för att förhindra att migranter med terrorsympatier reser in i Sverige varit obefintligt.

För att förhindra att personer som inte har rätt att vistas i Sverige reser in och ut som de behagar krävs det ett fullgott gränsskydd. Sverigedemokraterna vill upprätta detta i form av gräns- och id-kontroller vid de delar av gränsen där migranter kan förväntas anlända. All inkommande trafik med buss, lastbil eller personbil ska kunna kontrolleras av en kraftigt förstärkt gränskontrollorganisation. Endast id-kort eller pass från viseringsfria länder ska godtas, och i annat fall ska visum eller annan giltig handling för vistelserätt kontrolleras. En sådan ordning hindras dock idag av Schengenkodexen och EU-rätten, varför en revidering av dessa bör ske. Då detta ligger utanför riksdagens mandat kan endast regeringen verka för ett sådant resultat. Regeringen bör därför driva att en omförhandling av Schengensamarbetet ska ske så att samtliga länder kan upprätta ett fullgott gränsskydd i form av stadigvarande inre gränskontroller.

Adam Marttinen (SD)

Katja Nyberg (SD)

Bo Broman (SD)

Ebba Hermansson (SD)